

1996 Zomer

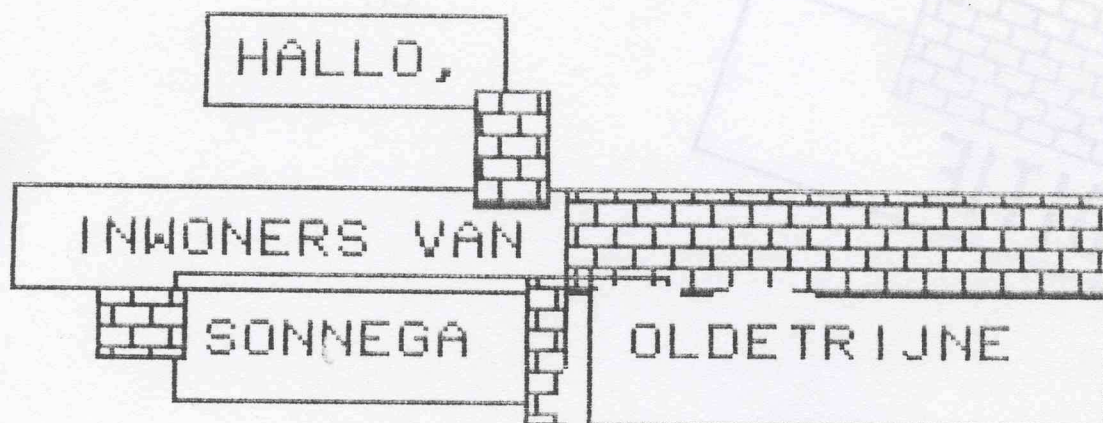
ZESDE

EDITIE

dorpskrant

OLDETRIJNE

SONNEGA

Met de vakantie voor de deur, zijn we hier weer met de dorpskrant.

Heerlijk idee, vakantie. Maar wij wachten nog even, het zal voor ons wel pas half augustus wezen, voor dat wij even een weekje er tussen uit gaan.

Nou ja, dan is er ook iets om naar uit te kijken.

Trouwens wij hebben nog iets om naar uit te kijken, want ik ben namelijk zwanger, maar dat had u misschien ook al via via gehoord of gezien.

Dan nu nog even over de dorpskrant.

De zesde editie met o.a. het vervolg verslag van Harm Bron over zijn reis naar Romenie.

Voor het interview met.....ben ik weer op bezoek geweest bij een dorpsgenoot van ons .....Siep Woudstra.

Met hem had ik een gesprek over de oorlog.

Van Janneke v.d Vegt kreeg ik een stukje voor de dorpskrant, en dat is nou net wat ik voor ogen had, wat betreft de inhoud van de dorpskrant.

Zo hoop ik ook van andere dorpsgenoten zulke copy te ontvangen.

Plaatselijk Belang geeft aan, dat wij in september bezoek krijgen van het College van Burgemeester en Wethouders.

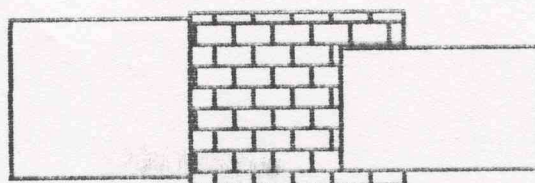
En zo nog enkele gevulde pagina's.

Veel lees plezier!!

En mocht u op vakantie gaan, dan wens ik u hierbij een hele prettige vakantie!

TOT ZIENS,

ANNEKE BERGMAN
SONNEGAWEG 55 TE OLDETRIJNE
0561 499230

Vereniging voor Plaatselijk Belang Sonnega-Oldetrijne

Sekr. Sonnegaweg 63, 8479 HG Oldetrijne (tel. 499203)

Aan de inwoners van Sonnega en Oldetrijne

Onderwerp : Bezoek van het College van Burgemeester en Wethouders

Oldetrijne, 10 juni 1996

Op donderdag 12 september 1996 brengt het College van Burgemeester en Wethouders van Weststellingwerf een bezoek aan Sonnega en Oldetrijne.

Het is de bedoeling dat het College 's middags met het bestuur van Plaatselijk Belang een aantal objecten en beide dorpen bezoekt.

's Avonds zal het College in het dorpscentrum aanwezig zijn om met de bevolking van Sonnega en Oldetrijne van gedachten te wisselen over onderwerpen welke in de dorpen leven.

Onderwerpen die wij ter bespreking willen opvoeren zijn:

- fietspad Stuyvesantweg - Meente
- wegmarkering / berm paaltjes Sonnegaweg
- toestand / onderhoud van wegen
- toekomstige uitbreidingsplannen van de gemeente aangaande onze dorpen

Het bestuur stelt u in de gelegenheid bepaalde onderwerpen en/of vragen die betrekking hebben op onze dorpen naar voren te brengen. Wij verzoeken u deze uiterlijk donderdag 1 augustus 1996 aan een van de bestuursleden door te geven, bij voorkeur d.m.v. de antwoordstrook bij deze brief.

Wij hopen u voldoende te hebben geïnformeerd en zien u graag op 12 september 1996 om 20.00 uur in het dorpscentrum (ook als u niets in te brengen hebt).

Jan Vermeulen	Sonnegaweg 56	8479 HG Oldetrijne	Tel. 499243
Harm Bergman	Sonnegaweg 55	8479 HG Oldetrijne	499230
Trienke Elshof	De Weeren 5	8479 HK Oldetrijne	499348
Albert Conradi	Sonnegaweg 13	8478 HB Sonnega	616706
Marcel Scheltinga	Sonnegaweg 63	8479 HG Oldetrijne	499203

A N T W O O R D S T R O O K

Ondergetekende,

Naam.....

Adres.....

wil graag dat het College van Burgemeester en Wethouders op 12 september 1996
ingaat op het volgende onderwerp / de volgende vraag :

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Handtekening,

Gaarne uiterlijk donderdag 1 augustus a.s. inleveren bij een van de bestuurs-
leden van Plaatselijk Belang.

SONNEGA

In de winter hoorden we het al, de "brom"geluiden van de kettingzaag.
De fam.Reuvekamp was druk bezig de boswal uit te dunnen en na een paar weken lag er op het land een grote bult met takken..... dat deed je denken aan vroeger .....de PAASBULT.

Vroeger ging je met een groep kinderen weken voor pasen de streek op en zocht je alle losse en "iets-vast-zittende" takken en sleepten ze naar een open plek aan de rand van de bebouwde kom. Weken plezier, stiekem met een vuurtje spelen, want je moest natuurlijk ook wel een beetje oefenen. Toen mocht dat allemaal nog, zo'n 30 jaar geleden. Dan kwam op de avond zelf de hele buurt kijken, eerst een schijnvuurtje aansteken, want de anderen buurten hadden ook bulten gemaakt en het was altijd een strijd wie de grootste bult had, en welke het langst brandde. En dan ging de vlam erin, soms met een beetje hulp van benzine of petroleum. Er werd van alles opgegooid, autobanden, blikken met restanten verf, soms een stuk asbest-plaat, deze knalden dan uit elkaar, het stonk er dan ook behoorlijk, dat moest je nu nog eens doen.....

Later werd het aantal bulten drastisch ingekort. De politie en brandweer vonden het te gevaarlijk.

De jeugd van nu kent dan ook vaak geen paasvuur en het begrip: "paasvuur togen" al helemaal niet.

Tijdens het etentje van de Stuyvesantweg vertelde de fam.R dat de bult met de Pasen aangestoken zou worden, als ze maar aan de tegenwoordige eisen voldeden + vergunningsgeld betaalden (de politie kwam het inspecteren), en als het weer het toe zou laten.

Gelukkig de avond was gunstig en toen het donker werd ging de vlam erin. De bult was behoorlijk groot. De kinderen van ons (10 en 13 jaar) hadden nog nooit zo een paasbult meegemaakt. Het was gezellig druk, de hele fam. Reuvekamp en enkele burens en kennissen. en na een poos was het er om heen behaaglijk.

Later op de avond kwam zelfs een pan met pannenkoeken eraan, zou dat een "Zwolse" gewoonte zijn? vroegen wij ons toen af, want dat deden wij vroeger niet, maar het was een verrassing van een schoonzoon van de fam. Later kwam de drank er ook nog bij, dus het was dik voor elkaar.

Ondanks de kou, was het rond het vuur heerlijk warm en gezellig.
Het was weer net als vroeger....

Gelukkig heeft de fam.R. nog verschillende boswallen die uitgedund moeten worden, dus als ze nu eens.....we durven het haast niet te vragen..... elk jaar een stukje.....wie weet.

De burens van no. 28

interview met.....

SIEP WOUDESTRA

GEBOREN OP 7 MAART 1922 TE OLDETRIJNE

GETROUWD MET ANTJE DE BOER

HOBBY'S: TYPEN, GEDICHTEN MAKEN, HEEFT EEN MUSEUM, EN WERKT
NOG 100 UUR PER MAAND OP DE BOERDERIJ WAT DE HEER
WOUDESTRA NOG GRAAG MAG DOEN.

KUNT U IETS VERTELLEN OVER HET BEGIN VAN DE OORLOG?

Ik was als knechtje bij Jan v.d Veen.
En toen haalden wij de koeien uit het land.
Ik geloof dat het toen 10 mei was, dat de oorlog begon.
We zouden gaan melken, en v.d Veen had over de Scheene (bij
A. v.d Lende) land, tot de Oldelaamster weg aan toe.
En die haalde het vee, en daar molken we het vee ook.
En toen liepen Jan van Veen en ik om een een uur of 5 daar
en ineens allemaal vliegtuigen. En toen dachten we: "o. dit
is niet best, dit kon wel eens oorlog worden".
Op 1 nacht, ik was toen weer thuis, hadden we op 1 nacht
30 paarden en 23 soldaten in de schuur gehad. (duitsers).
De In de slaapkamer van mijn vader sliepen de officieren
en in de kamer en op de hooizolder sliepen de gewone
soldaten.
5 dagen duurde dat, en Kees van de Lende onze naaste
buurjongen mankeerde niets, maar Hein de Jong (op de boer-
derij van Veenhouwer), die was pas getrouwd, en die is
toen gesneuveld.
Dat was toen een droevig geval, 1 van Oldetrijne was dood.

ONDERDUIKEN: HOE EN WAAROM?

Ik was 18 en toen ging het nog wel, dan kwam je nog wel
eens op de weg.
Maar half weg de oorlog, moesten de jongens naar Duitsland
toe. En toen kregen wij een jongen in huis (onderduiker) die
ook al naar Duitsland was geweest, en met verlof mocht.
Hij kwam bij ons dus als onderduiker.
Na de oorlog is hij met mijn zuster getrouwd.
Op een gegeven moment kregen we ook een Jood. Zijn naam was
G.W. Rathenau. Hij was Rijksduitsler en getrouwd met een
Nederlandse. Hij was tevens een neef van de in 1922 in
Berlijn door extremistische nationalisten vermoorde minis-
ter van buitenlandse zaken.
Hij werkte als, professor, uitvinder voor atomen enzo.
Maar in werkelijkheid deed hij anders niet als Vught van
eten en drinken voorzien, voor mensen die gearresteerd
waren. Dat was zijn taak in de buurt van Eindhoven.
En toen kwam de infasie, een maand of 6, 7 voor de bevrij-
ding in Frankrijk.
Alle rijksduitsers werden gearresteerd.

(NU VERVOLGEN WE EVEN MET WAT TEKST UIT EEN BOEKJE, WAARIN
OOK HET VERHAAL VERTELD WORDT OVER HET VOLGENDE....)

Door de ondergrondse in Eindhoven worden maatregelen
getroffen om Rathenau in veiligheid te brengen.

Een politieagent brengt hem geboeid naar de ondergrondse in Wolvega. Steven Brandsma zorgt er voor dat hij kan onderduiken bij de heer Metselaar aan de Blomslaan, die bij de Spoorwegen werkt. Nu zit hij hier, min of meer als een gevangene om zijn leven te redden. Bij de spoorwegstaking moet Meselaar met zijn vrouw en kinderen onderduiken. Rathenau wordt daarna bij de fam. Woudstra in Oldetrijne ondergebracht.

Voor hem wordt ook een veilige schuilplaats in de hooischuur gemaakt. Er worden gangen in het hooi gemaakt. Op de boerderij wordt gedurende een periode van zeven maanden iedere avond van vijf tot tien uur gewaakt. De wacht zit op een slaapkamertje met uitzicht op de weg. Bij onraad behoeft alleen maar op een knop gedrukt te worden. In het hele huis is dan een alarmsignaal te horen. (tot in de stal en schuur toe).

Op een avond tegen zessen komt de Polizei. In eens gaat de zoemer van het alarm. Rathenau vlucht naar de stal. Door het eerste hooiluik komt hij op de hooizolder. Op die zolder lijkt het net of daar tegen de muur een hoop takken zijn neergegoooid. Dat is schijn. Het is alleen maar een wand van takken. Er achter is een lege ruimte. Vandaar uit kun je in 'gangen' komen die in het hooi zijn aangebracht. Als Rathenau in een van die gangen zit, bonst zijn hart zo hevig dat hij bang is dat de moffen het zullen horen. Maar ze vinden niets en gaan zoals ze gekomen zijn.

HOE IS HET VERDER GEGAAN MET DR. RATHENAU?

Na de oorlog heeft deze dr. Rauthenau zich direct gemeld bij de Canadesen. Hij wist binnen een dag dat zijn vrouw en kinderen in Eindhoven in goede welstand waren. Hij heeft zich als gids gemeld bij het Canadese leger en is dus 6 weken met hun opgetrokken tot de oorlog helemaal afgelopen was.

HOE VERLIEP HET EINDE VAN DE OORLOG VOOR U?

Mijn zwager en ik (die later met mijn zuster getrouwd is) waren bij de ondergrondse. Bij de NBS. We hadden dan een overalletje aan, een band om de arm en laarsen aan. En zo zijn wij dus met ongeveer 100 jonge mensen naar de boerderij van Tiemen Jongschap en Doede Boersma gegaan. En toen zijn wij lopend 's nachts van Doede Boersma vertrokken richting Steggerda. Hier zijn wij in een boerderij ingekwartierd. In de Eese gingen munitiedepots de lucht in. De Duitsers bliezen alles op, en om 8 uur kwamen de Canadese tanks daar, en toen vluchten de Duitsers de velden in en die moesten wij arresteren. En dan stonden wij daar; "Handen omhoog!". Dat zijn spannende ogenblikken geweest. Een dag later toen de Canadesen er waren, werden wij naar Wolvega gebracht in eer en feest. En toen moesten wij alle NSB'ers opzoeken, opsporen. En dat was heel beroerd werk, want die lui kregen zowat niets te eten, en dan moesten wij ze 's nachts uit hun bed halen en dat was echt niet leuk om dat te doen.

6 weken na de bevrijding. Ik was een boeren jongen en ze hadden thuis werk genoeg.
En toen was ik verschrikkelijk blij dat ik weer naar huis toe kon.

De heer Woudstra wil ik hierbij nog eens hartelijk danken voor dit interview.

En voor de rondleiding door huis en schuur en natuurlijk het museum niet te vergeten.

OPLOSSING VAN DE "PAASPUZZEL"

De bedoelde plaatsnamen waren:

- 1) Katwijk 2) Marken 3) Hattem 4) Eibergen 5) Bodegraven
6) Appelscha 7) Zwijndrecht 8) Rotterdam 9) Lopik
10) Haastrecht

VOOR DE LIEFHEBBERS NOG EENS 10 ZINNEN WAARIN EEN NEDERLANDSE PLAATSNAAM KAN WORDEN INGEVULD, ZOWDAT ER EEN GOED LOPENDE ZIN ONTSTAAT.

- 1) Er zijn hier weinig herten, maar daar zie ik toch een.....
- 2) Als Piet Lut bij je op bezoek komt, dan is.....
- 3) .....riep de winkelier, toen de dief er met de kassa van door ging.
- 4) Hij had al enkele vissen gevangen, maar hoopte .....
- 5) Als ik in Artis kom, denk ik dat ik eerst naar de....
- 6) Voor ik dat....., wil ik eerst naar de houtprijs informeren.
- 7) Als ik geen onderdak vind, kan ik dan bij.....?
- 8) Die parachutist springt niet boven tuinen. Hij zegt: Ik bang, dat ik dan in de .....
- 9) Als ik hier in mijn....., zit ik zo in het grondwater
- 10) Toen de herbergierster na de vechtpartij in het cafe kwam, vond ze daar een.....

SUCCES EN EEN GOEDE VACANTIE!

G. HOEKSTRA.

Vrijdag 15 december

Vanmorgen bezoeken we in Lunca Mures de mensen waar Berend logeert. Ontzettend vriendelijke mensen, je voelt je er direkt thuis. Genieten van eigengebakken koekjes, enz. Samen gaan we daarna naar het enige fabriekje in het dorp. Hier worden uit boomstammen stokjes van 2 millimeter doorsnee geschaafd. Dit schaven gebeurt machinaal. De stukken boomstam worden met de hand op de machine getild. De stokjes worden met de hand aangepakt, gesorteerd op lengte, geteld en gebundeld. De bossen stokjes worden geëxporteerd naar Frankrijk om er rolhorren van te maken. In totaal zijn er zes mensen aan het werk. Een plaatselijke mogelijkheid om inkomen te verwerven.

Vanmiddag bezoeken we een dominee die leiding geeft aan de classis. Dit is een groep gemeenten. Ook hier vernemen we dat men blij is met de komst van mensen uit Nederland. Men is blij mensen te ontmoeten die geleerd hebben om te denken, om problemen op te lossen. Voor Roemenen is het moeilijk initiatieven te ontwikkelen, nieuwe dingen te bedenken. Het vorige regime verhinderde eigen initiatief. Nu hebben velen daar problemen mee. In de dorpen waar wij nu zijn geweest is merkbaar dat er in de laatste vijf jaren zaken veranderd zijn, doordat ideeën zijn aangedragen en hulp is verleend door Nederlanders. Dit is dan in eerste instantie gericht op het dagelijks levensonderhoud. Met de dominee zijn we het eens: de belangrijkste zaak is het contact. Een enkele Roemeen spreekt een woordje Duits, een mondje Engels of een paar woorden Frans. Voor ons is Hongaars niet te verstaan. Je praat dan ook vaak met handen en voeten. Spreken doe je van hart tot hart. Als je jezelf geeft, kom je over. Dan kun je ondanks taalproblemen eenvoudig van elkaar genieten.

Als we tegen de avond "thuis" komen, horen we dat de vrachtauto met goederen is aangekomen. Deze truck met oplegger van maximale lengte bevat pakketten van vier verschillende afzenders voor vier verschillende gemeenten. Als wij bij de kerk van Lunca Mures komen zijn al 40 mannen aanwezig. Ze vormen een lange rij en lossen de pakjes en dozen. Het grootste deel, voor Lunca Mures, wordt in een zaal opgestapeld. De pakketten voor een tweede gemeente worden op de veranda gezet. Voor een derde gemeente worden ze direkt in een kleinere auto overgeladen. Onze pakketten en zakken blijven in de vrachtwagen, die gaan immers morgen rechtstreeks naar Lunca Bradului. Wat goed dat Gerrit en Sietske alle dozen en zakken met breed groen plakband hebben dichtgemaakt. Zo vallen ze flink op tussen al die andere. In twee uur is het karwei geklaard.

Zaterdag 16 december

We zitten aan ons ontbijt. Midden op het tafeltje een schaal met dikke plakken spek, stukjes rollade, koud geworden vlees van de vorige dag en eigengemaakte paté. Dit alles is gegarneerd met paprikapoeder. Er staat een schaal met paprika uit zuur. Verder nog een pot jam en een kuipje margarine. Voor ieder is er een bordje en mes voor het snijden van het vlees. Brood breek je gewoon in stukjes. Je eet brood, prikt met je vork stukjes vlees op van je eigen bord en ook stukjes paprika uit het gezamenlijke schaalje. Daarnaast drink je thee. Elke morgen gaat dit hetzelfde. De afwisseling zit alleen in de jam. We zijn ervan overtuigd dat de margarine speciaal voor ons is gekocht. Ook weten we dat de mooiste stukken vlees zijn uitgezocht. Zonder ons is de maaltijd eenvoudiger. Alle vlees is van het varken. Zelf gemest, zelf geslacht, dus het goedkoopst. Hoe vetter, hoe beter, vinden de Roemenen, want het is hier vaak koud en er wordt hard gewerkt op de fabriek en op het land.

Om 10 uur gaan we naar Lunca Bradului. Gerrit rijdt met de vrachtauto mee. Berend en ik volgen in onze auto. De weg is spiegelglad. Bij de spoorbaan heb ik een paard en wagen voor mij. De weg loopt iets op. Ik heb te weinig vaart en blijf dus vlak voor de rails staan

slippen. Berend moet duwen. Met wat voor- en achteruit schakelen, veel- en weinig gas, lukt het weer. Paard en wagen zijn ondertussen honderden meters verder. Wat westerse vooruitgang? De hoofdweg is gelukkig schoon. Wij rijden de bergen weer in. De zon schijnt over de toppen van bergen en bomen en valt op de sneeuw en de bevroren rivier. Schitterend gewoon.

De vrachtauto kan in Lunca Bradului achteruit tussen de huizen steken tot op een paar meter van het huis waar de goederen naar binnen moeten. Weinig gesjouw dus. Onze spullen staan voorin de oplegger. Dat ding steeds op en neer sjouwen met de dozen en zakken doet je beseffen hoeveel er deze keer weer in Oldetrijne is ingezameld. We leggen nog eens duidelijk uit: de pakketten zijn gratis; één per gezin. De zakken met kleding worden geleegd en de kleding wordt per stuk voor een klein bedrag verkocht. Daar kan het hele dorp van mee profiteren. Degene die echt niet kan betalen mag dat morgen doen. En morgen komt er weer een morgen. De opbrengst is voor het in stand houden van het kerkje in Lunca Bradului.

Gerrit en ik gaan dat kerkje 's middags nog bekijken. Het ligt op de berghelling. Door de sneeuw lopen we er heel voorzichtig naar toe. We zien de koster voor ons nog gauw het paadje voor de deur vegen. Hij laat ons het hele kerkje zien, laat ons de toren beklimmen, luidt speciaal de klok en vertelt ons zijn verhaal. Zomers komt men in de kerkzaal beneden bijeen. 's Winters komt men bijeen in het kleine bovenzaaltje (op de kraak dus). Dan komen er minder mensen omdat men zo ver moet lopen in de kou en door de sneeuw. Daar staat een kachel, zelf gemaakt van een 200 liter vat. Men zit daar op een paar banken zonder leuning. Er staat een trap-orgeltje, ook al eens uit Nederland ontvangen. Beneden gekomen zie ik dat de deur van de kerkzaal wordt gesloten door er een kromme spijker voor te draaien. In deze zaal staat een orgel, dat niet meer werkt. Hiervoor heeft Gerrit een elektronisch orgel meegenomen. Elektriciteit krijgt men hier door 80 meter kabel uit te rollen naar de burens, wanneer enkele mensen een verlengsnoer hebben meegenomen.

Zondag 17 december

We bezoeken de kerkdienst in Lunca Mures, het dorp waar we logeren. De bevolking haalt de knappe kleren uit de kast, men loopt er netjes bij. We ontmoeten mensen van een kerk uit Lunteren, die het dorp Luca Mures steunen. De dienst is in het Hongaars, daar verstaan we geen woord van. De melodie van enkele liederen (psalmen) herkennen we. De dienst duurt 45 minuten. Dat lijkt me i.v.m. de koude ook lang genoeg. En 's zomers is het warm genoeg! Ook hier staat zo'n groot vat met aangefabriceerde pijp en deurtje. Deze kachel krijgt het lang niet warm.

Aan het eind van de dienst bedankt de dominee de mensen uit Nederland (in het Duits). De in karton en plastic ontvangen zaken worden ervaren als giften uit de hemel. Heel onverwacht moeten Gerrit, Berend en ik ook nog even meezingen met de andere aanwezige Nederlanders die op de melodie van een bekend gezang een tekst met bemoedigende woorden hebben gemaakt. Hoewel de anderen ons nu niet verstaan, wordt er zichtbaar genoten.

De kinderen mogen nu naar huis gaan; de ouders moeten nog stemmen voor leden van kerkeraad en diakonie. De voorste rijen lopen nu dus leeg. Links zitten nu nog de vrouwen, rechts de mannen. Mannen en vrouwen stemmen; alleen mannen kunnen zitting nemen in de raden. Dit duurt ook nog zo'n 45 minuten. De dominee noteert aan een tafeltje in een dik boek de stemmingen en benoemingen. Na de kerkdienst gaan thuis de nette kleren direkt weer in de kast.

's Middags wandelen we door een zonovergoten sneeuw-landschap naar de rivier de Mures. Wat moet het hier 's zomers mooi zijn. Dan wordt er in de rivier gezwommen, gebaad, de was gedaan. Douchen noemen de inwoners dat. Onze douches zijn hier

onbekend. Nu is de rivier half dichtgevroren. De ondiepe gedeelten zijn bevroren, wel 40 centimeter ijs. Het diepste deel met snel stromend water ligt open. Lotsci laat ons zien hoe hij vist. Een werphengel met meerdere haken. Inwerpen, slaan, opdraaien, slaan, enz. Dit stropen is ook hier verboden. Maar wij nemen het niemand kwalijk. De vorige dag heeft hij de hele dag gevestigd. Zondagavond hebben we zijn vangst met acht mensen opgegeten. Een heerlijke afwisseling op elke dag varken.

Maandag 18 december

De auto start met wat moeite. Hij staat buiten met 12 graden vorst. We gaan naar Reghin, een plaats iets groter dan Wolvega. De doorgaande weg gaat er dwars doorheen. Je moet uitkijken waar je rijdt. Er is nieuw asfalt gedraaid, de weg is flink opgehoogd, maar putdeksels en kolken liggen 10 tot 15 centimeter lager dan het asfalt. Ook hier is alles goor, en stinkt het er naar diesel en benzine. We lopen door de winkelstraat, de doorgaande route dus. De winkelramen zijn vaak kleiner dan de ramen in onze woonhuizen. Dat is zeker praktisch i.v.m. heersende kou of hitte. Op bijna alle ramen zitten prachtige bloemen. Er is geen verwarming, dit om kosten te besparen. Ook zonder bloemen op de ramen zal het moeilijk te zien zijn wat men verkoopt. Uithangborden of reclameborden zijn er bijna niet. De winkels stralen ook niets uit. De kleine etalages laten heel sumier en nuchter zien wat er wordt verkocht. Een ruimte van 4 bij 6 meter met schappen langs de muur is een mini-markt of super-markt. De prijzen zijn voor ons vreselijk laag, voor de plaatselijke bevolking veel te hoog.

We drinken koffie bij Panda, een cafetaria. Drie kopjes koffie kosten in totaal 1300 lei. Dat is 85 cent. In de vitrine liggen taartjes, twee maal zo groot als bij de bakker in Wolvega. Ze kosten 40 cent. Een maandinkomen bedraagt hier 100.000 tot 300.000 lei. Dat is 65 tot 200 gulden. Varkensvlees kost 6.000 lei per kg; een brood kost 1.000 lei. Een brief versturen kost ook 1.000 lei. Naar onze maatstaven zal dus een brood en een postzegel ongeveer 10 gulden kosten. We hebben dus al een paar brieven meegekregen voor mensen in Nederland. Brieven zonder postzegel, die 70 cent plakken wij thuis wel. De Roemeen heeft ook geen postzegels in huis. Wil men een brief posten, dan loopt men naar het postkantoor (soms op 6 tot 10 kilometer in een naburig dorp), betaalt de postzegel en wacht tot deze op de brief wordt geplakt. Voor het afstempelen worden door postbeambten veel postzegels van brieven verwijderd, weer opnieuw verkocht, en de brieven verdwijnen in de prullebak. De helft komt niet over. Brieven uit Nederland worden vaak geopend. Er is geen censuur meer, maar men is op zoek naar geld. Pakjes komen naar men zegt nooit over.

Dinsdag 19 december

Vandaag willen we Korond bezoeken, een dorp met veel pottenbakkerijen. Het ligt in de bergen. De weg erheen is schitterend. Onderweg zien we veel: koeien voor de wagen, ossen voor de wagen, armoedige woningen, veel zigeuners, kleine huisjes van drie bij vier meter (voor een heel gezin!). In veel dorpen en steden staan rijen mensen om te stempelen voor een werkloosheidsuitkering. De streek rond Korond en Vasalo is duidelijk minder armoedig. Hier komen meer toeristen, er zijn thermale baden. Er is veel huisvuil: houtsnijden, het maken van gebruiksvoorwerpen en muziekinstrumenten, pottenbakken, weven en breien. Een prachtige wollen trui koop je hier voor 14 gulden.

Op de terugweg rijden we mis, maar we komen daardoor door een prachtige bergachtige streek. Als we om 4 uur thuis komen heeft Erzci het eten klaar. Warm eten bestaat vaak uit soep. Daarna vlees (van het varken) met aardappelpuree of gebakken aardappel. Daarbij paprika, tomaat of kool uit zuur. Het eten is goed, wel vet. Gerrit en ik eten van

alles een beetje, want om 8 uur worden we bij Rosalia verwacht. Het varken wordt geslacht en dan is er feest. Tussendoor moeten we nog even naar iemand die door Gerrit aan wat computer-materiaal is geholpen. Om 6 uur komen we daar. O, grote schrik, zijn vrouw staat al achter het fornuis. We kunnen er niet omheen. We moeten eten. Dat hoort bij de Oosterse gastvrijheid. Gasten nodig je te eten, op welk uur ze ook komen. De man zorgt voor een drankje, eigen oogst; de vrouw duikt gelijk de keuken in. We nemen weer van alles een beetje (ook hier varken op het menu).

We gaan naar Rosalia, het is al 8 uur geweest. Het varken is al geslacht. Men is nog bezig om het vlees te snijden en klaar te maken om te bewaren. Elk gezin, elke familie slacht elk jaar een varken. Dan kan men weer een jaar vooruit. Koeien zijn er voor de melk, niet voor de slacht. Bij speciale gelegenheden eet men wel kip of konijn. De schapen zijn er ook niet om te eten, alleen voor de wol.

De slacht is een feest. Rosalia, haar 3 zusters, hun mannen, 2 oma's, en de oudste kinderen van de zusters helpen allemaal bij de slacht, het worstmaken, paté maken, de inmaak. In de keuken zitten 2 oude oma's op een krukje met een bak water en met een mesje de darmen van het varken schoon te maken. Daar wordt straks de worst ingedraaid. In de kamer wordt de tafel gedekt. Er is niet genoeg ruimte, er zijn niet genoeg zitplaatsen; er zal om beurten gegeten moeten worden. Terwijl een deel eet, werkt een deel door in de keuken. Eentje houdt op de binnenplaats de wacht bij de varkenslapjes op de deur op schragen. Honden zijn overal. Het vlees kan trouwens best buiten liggen bij 10 graden vorst.

Als ik binnen 4 uur voor de derde keer aan tafel zit begint mijn maag op te spelen. Ik word bleek en moet snel even naar buiten, binnen vind ik het te benauwd. Mijn maag blijft protesteren door het vele vette eten. Ik versier op de binnenplaats de witte sneeuw met door maagzuur nauwelijks aangetaste aardappelpuree, stukjes worst en schnitzel. Dat lucht op.

Gerrit en ik besluiten het niet te laat te maken. Morgen willen we immers weer op Oldetrijne aan. We lopen onder een heldere sterrenhemel naar huis.

De familie is ondertussen nog druk bezig met het verwerken van het geslachte varken. De poort tussen de weg en de binnenplaats is op slot omdat er niemand thuis is. De sleutel hangt aan een touwtje aan de binnenkant. We kunnen hem zo pakken. Al de tijd dat we hier zijn, heeft die sleutel aan de wegzijde in het slot gezeten. Die poort zat dus nooit op slot. De buitendeur van het huis heeft niet eens een slot.

Mijn maag is nog niet rustig. Voor het slapen gaan, moet ik nog twee keer naar de w.c. (het huisje). Deze belangrijke plaats zit ingeklemd tussen het schapenhok en de konijnenhokken. Het is net als vroeger bij ons thuis: een brede houten plank met een rond gat erin. Daaronder een put die je zo nu en dan moet leegscheppen. De wind blaast in je nek, door de kieren in de deur zie je de sterren. Kun je je een beetje oriënteren. Er ligt een rol toiletpapier, waarschijnlijk bewaard van een vorige keer dat Gerrit hier was. Er ligt ook een stuk dik bruin pakpapier. Het erf is nu mooi hard, bij regen moet je hier ook door de kippenren heenlopen. Ik neem een norit-tablet en slaap de hele nacht.

Woensdag 20 december

Bij het afscheid zie ik dikke tranen in Erzci's ogen. Het is stralend weer. Maar ik zie ook van die kleine plukjes wolk, komt er sneeuw? In de auto denk ik eraan dat ik de laatste dagen weinig foto's heb gemaakt. Er zijn ook zoveel indrukken, alles is hier anders, je vergeet in 't laatst er nog foto's van te maken.

We gaan nog even langs de enige benzinepomp in de verre omstreken van Reghin. Gisteren hadden ze hier geen dieselolie. Onze tank is nog half vol, maar we nemen het zekere voor het onzekere. Nu kunnen we wel tanken.

In Reghin komen we langs de blokkendozen (flats) waar Ceaucescu de plattelands-

bevolking naar toe wilde laten verhuizen. Een agrarische bevolking in flats! Hele dorpen waren dan platgeschoven, ook de dorpen die wij hebben bezocht. Toen had iedereen werk, iedereen had geld, maar in de winkels was niets te koop. Nu is bijna alles te koop, maar men heeft te weinig lei, er is veel werkloosheid. De inflatie is hoog. Toen kostte een brood 6 lei, nu 1000 lei. Bij de bank krijgen we voor 1 Duitse Mark 1800 lei, in de winkel krijgen we voor 1 DM 2000 lei. De Roemeen spaart Marken, dan heeft hij harde munt. Daarmee koop je meer dan met slappe lei.

In de auto schieten ook mij de tranen even in de ogen, wanneer ik terugdenk aan de mensen waarvan we afscheid hebben genomen. Ze zijn zo belangstellend naar onze leefsituatie in Nederland, willen weten hoe je gezin is. Toch jammer dat ik geen foto van ons gezin bij me had; er is zo vaak naar gevraagd. De mensen hier nemen tijd voor je, willen van alles voor je doen, ze zijn hartelijk, vriendelijk. De onderlinge familiebanden zijn sterk, men staat voor elkaar klaar. En je hoort zo weinig klagen!

Naarmate we de Hongaarse grens naderen, ligt er steeds minder sneeuw, maar het wordt wel wat nevelig in de verte. Bij de douane moet de klep van de auto even open, de bagage wordt niet echt driftig doorzocht. We gaan vlot van Roemenië naar Hongarije.

Donderdag 21 december

Ik heb gisteravond na anderhalve week een douche kunnen nemen. Als we ons pension verlaten is het weer helder. Je kunt ver zien over de Hongaarse poesta's. De zon komt er door, prachtig weer om te rijden, alleen in de schaduw ligt nog sneeuw.

Het schiet lekker op in het verkeer. We rijden Oostenrijk binnen, in de namiddag passeren we de Duitse grens. Het begint te miezeren, te regenen, te sneeuwen. Hoewel de weg slecht wordt door de sneeuw besluiten we toch door te rijden naar huis. Om beurten twee uur rijdend, even stoppen om koffie te drinken, rustig rijdend, glijdend en weer rijdend korten de nog te rijden kilometers in. Boven Keulen verandert de sneeuw weer in regen, de regen in motregen en ruim voor Nederland is het weer droog.

Om half twee 's nachts zitten we bij Berend thuis aan de koffie. Om vier uur kruip ik thuis onder de wol. Verrijkt met de indrukken die ik heb opgedaan, dankbaar dat ik veilig en wel weer in Oldetrije terug ben.

Naschrift:

Half februari ontving Gerrit de volgende brief uit Lunca Bradului:

Reeds lange tijd wilde ik deze brief schrijven, maar tot nu toe had ik weinig tijd omdat ik in de examentijd zit. De gemeente was zeer blij met de hulp die ze gekregen heeft. We hebben de kleding verkocht, en we hopen, dat we van dit geld elektriciteit in de kerk kunnen aanleggen. 1.000.000 lei - Dank u wel. (600 à 700 gulden, HB)

We schamen ons dat de leden van de gemeente niet hebben geantwoord op de naamkaartjes met adressen, want de mensen kunnen het niet betalen. Maar ik hoop, dat u nog eens antwoord zult krijgen. Hartelijke groeten van onze hele gemeente en moge God u nabij zijn.

Uw liefhebbende Nagy Terec, pastor en Nagy Mihály, penningmeester.

Harm Bron.

Februari 1996.

HET VROUWTJE VAN STAVOREN

=====

Hoort vrienden, hoort een lied
wat duidelijk zal verklaren
Wat 1 maal is geschiedt
voor meer dan duizend jaren

Toen het oud en grijs Stavoren
leefde op frieslands grond
en van zijn macht deed horen
door heel het wereld rond

Daar in die grijze stad
die jaarlijks duizend schepen
be la met werelds schat
haar havens inslag schepen

Daar woonde in roen en ere
een rijke weduw vrouw
wiens voorbeeld mij steeds leerde
hoe hoogmoed brengt in rouw

Geen ijzer, neem goud
zo sprak zij siert mijn woning
en het huis door haar gebouwd
leek het woonhuis van een koning

Het was al wat de ogen zagen
vol vorstelijke praal
en je behoeft niet meer te vragen
de stoep was van metaal

De leuning was zeer schoon
uit louter goud gedreven
de deurknop scheen een kroon
met parelen als omgeven

Daar treed een zeekaptein
haar aan de haven tegen
wat, sprak ze: "zal het zijn?"
wat schoons hebt gij verkregen

Wat heerlijk neemt gij mede
uit overzee's gebied
uw schip ligt op de reede
maar hoe?, gij antwoord niet

Ik heb immers u belast
het kostelijkst in te laden
wat rondom de oostzee was
en het hart mij kan verzaden

Wie zich aan prijs mag storen
vraag nimmer met het geldt
de weduw van Stavoren
zijn nooit teleurgesteld

Ik bracht maar tarwe naar uw zin
als het edelst wat wi vonden
aan stuurboord kwam het in
zo veel, wij laden konden

"Wat!" riep zij dol van zinnen
"wat, tarwe, lage guit
Zo bracht het aan stuurboord binnen
zo werp het aan bakboord uit

He la dat heerlijk graan
werd in de vloed geworpen
1 grijsaard zag het aan
uit 1 der naaste dorpen

Beef o, sprak hij, o, vrouwe
Misschien lijdt gij eens gebrek
dat nooit dit stuk wu rouwe
zwijs! sprak ze: "grijze gek".

Ze lachte en greep een ring
en wierp met luid geschater
terwijl zij henen ging
die weg, in het woelend water

Kijk, riep ze, dwaze kerel
eer, geeft de zee weerom
deze schone ring een perel
eer ik tot armoe kom

Het duurde een dag of acht
toen werd op haar verlangen
een grote vis gebracht
zo pas in zee gevangen

Maar sidderend zond zij neder
want reeds bij de eerste snee
vond zij haar ring weer weder
geworpen in de zee

Daar treed een dienstknecht in
uw schepen zijn verloren
de zee zwolg ze allen in
de wraak rust op Stavoren

Een andere knecht stuift binnen
en biedt een brief haar aan
God, gilte zij, woest van zinnen
mijn glorie is gedaan

Beroofd van geld en goed
veracht van die haar kende
werd ze zo het geschiedboek meldt
ten prooi van alle ellende

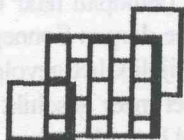
Nog doet de nazaat horen
de hoogvaardij tot les
hoe het vrouwtje van Stavoren
eens stierf als bedelaares

Hoogmoed wordt verneerd
een wissen val beschoren
wij hebben het hier geleerd
van het vrouwtje van Stavoren

Wilt vrienden er om denken
wat ook het lot u biedt
Het is God die het u zal schenken
maar hoogmoed past u niet

Thans ziet men aan het strand
zo blijkt uit vroegere dagen
de haven gans verzand
een rij van halmen dragen

Maar ledig zijn de aren
geen korrel lacht uw aan
tot blijkt wat hier voor jaren
God's almacht heeft gedaan

Z. BROEKEMA-BOSMA

SAMEN EEN heeft een druk seizoen achter de rug. We hebben maar liefst 11 keer het stuk "Opoe's wil is wet" opgevoerd.

Wat hebben we een profijt gehad van de coulissen die Tjasse Winter en Arend Bron in hun vrije tijd gemaakt hebben.

Het raamwerk is helemaal van ijzer en in alle kanten verstelbaar. Een groot toneel, een klein toneel, een diep toneel, het maakt voor ons niet meer uit. Wij kunnen met dit fantastisch stuk werk alle kanten uitbouwen. Het afbreken van het toneel en inpakken in de kar (Je verleeft namelijk elke voorstelling wel een huiskamer inclusief wanden en deuren) staat op een record van 3/4 uur.

We zijn Dhr. B. Bloem dan ook heel dankbaar dat hij ongeveer 6 weken zijn schuur beschikbaar heeft gesteld voor het maken van de coulissen.

11 Keer spelen, wordt dat niet saai? Een veel gehoorde vraag.

We hebben vreselijk veel plezier achter de coulissen gehad. Getracht elkaar uit de rol te krijgen, verschillende zalen bekeken en gezellig na gezeten.

Gelukking hadden we elke keer enthousiast publiek.

Een rustige periode nu, zult u denken na al die uitvoeringen. Voor onze lezers niet, die zijn alweer druk bezig een nieuw stuk uit te zoeken. Hopenlijk kunnen we het succes van afgelopen jaar evenaren.

Bent u nog geen donateur van de toneelvereniging SAMEN EEN dan kunt u zich aanmelden bij Alfred van den Akker (499329) of Nynke Benedictus (499328).

UIT DE HISTORIE VAN SONNEGA EN OLDETRIJNE

De nieuwe school te Oldetrijne

We zagen dat in 1832 een van de eigenaren van de huizen in Oldetrijne de schoolmeester Jurjen Aukes Westra was. (Nu woont er de familie Dantuma). Hij was geboren in 1795 te Oudeschoot en woonde hier al vanaf 1821 met zijn vrouw Ydigje Jans Stroop. Zij kregen een dochter in 1821. In 1830 is zijn vrouw inmiddels overleden en wonen op dat moment bij hem in huis zijn dochter Jantje en verder Margje Dirks Blokstra, oud 38 jaar en de rijksontvanger Franciscus H. ter Horst, oud 22 jaar. Jurjen was, even als zijn vader Auke J. Westra voor hem, onderwijzer aan de school te Oldetrijne. In 1833 ging hij voor de tweede keer trouwen en wel met een zekere Grietje Rouwkema. Zij was een schoonzuster van Hendrik Kuiper Schievink, die onderwijzer was te Oldelamer.

Moest Jurjen aanvankelijk genoegen nemen met de oude school aan de Weerdijk (zandpad naar Oldelamer); rond 1835 werd een nieuwe school gebouwd voor de kinderen van de beide dorpen Sonnega en Oldetrijne op de plaats waar deze nu nog steeds staat. Een en ander was waarschijnlijk het gevolg van het feit dat de beide scholen van Sonnega (het oude kerkgebouw) en Oldetrijne niet meer geschikt werden bevonden om als leslokaal te fungeren. We lezen hierover in een krantenartikel het volgende:

Op 16 mei 1835 is in het Grietenijhuis van Weststellingwerf te Wolvega overgegaan tot de publieke aanbesteding van het afbreken ener oude huizinge en in derzelver plaats weder opbouwen van een geheel nieuwe school te Oldetrijne. Ook moesten worden gemaakt twaalf schrijftafels met zitbanken, ieder ter lengte van twee el en vier palm + 3 borden, waarvan 2 ter lengte van 1 el en zestien duim en breed 1 el en 20 duim en 1 lang 1 el en 20 duim op en neer gaande met een katrol.

De kosten bedroegen f 1.132,- De aannemer die het laagst inschreef was Klaas Jan Eits uit Noordwolde.

Als we letten op de afmetingen van de banken en die vergelijken met die van de oude schoolbanken in de Oudheidkamer te Wolvega dan blijken die van Oldetrijne ruim 50 cm breder te zijn. Vermoedelijk zijn het dan ook driezits banken geweest en konden dus maximaal 36 kinderen er een zitplaats vinden. En dat allemaal in een lokaal.

Jurjen Westra was de samensteller van het artikel uit 1858 over het dorp Sonnega dat, enkele afleveringen terug, in onze School- en Dorpenkrant verscheen. Hij werd gepensioneerd in 1861 en had toen een salaris van f 313,- per jaar.

Na hem komt in 1861 meester Jacob Heinze Frankx, die hulponderwijzer te Franeker was. Zijn jaarwedde werd in 1862 vastgesteld op f 475,- Lang is de nieuwe meester niet gebleven. In 1868 vertrok hij naar Drogeham.

Met de volgende onderwijzer had men meer geluk. Het is meester Anne Hanzes Veenbaas die in 1868 kwam en in 1869 een vaste aanstelling kreeg. Hij bleef tot 1905.

Tijdens deze periode werd de school verbouwd. De kerkvoogdij van Oldetrijne vond het in 1873 nl. noodzakelijk dat de school vergroot werd. Er moest een lokaal bijkomen. Ze hadden de kosten geraamd op f 2.500,- Dat was in januari. In mei kwam van het dagelijks bestuur van de gemeente een voorstel in de raadsvergadering om f 3.000,- uit te trekken om de verbouwing mogelijk te maken. Alhoewel de raad akkoord ging duurde het toch nog tot november voordat tot aanbesteding kon worden overgegaan. De inschrijvers waren:

J.H. Engelmoer	Oldetrijne	f	3.333,-
H.S. v.d.Meulen	Nijehaske		3.737,-
S.J. Lenstra	Wolvega		3.497,-
J. Zijlstra	Sonnega		3.259,-
L.G. Visser	Oldelamer		3.727,-
P. Bouma	Oldetrijne		3.164,-
T. de Boer	Munnekeburen		3.400,-

Het werk werd gegund aan de Oldetrienster P. Bouma

Om de vergroting mogelijk te maken moest er ook grond worden aangekocht. De oppervlakte die men nodig had werd aangekocht van IJsbrand Jacobs Kroondijk voor een bedrag van 300 honderd gulden. Weliswaar betaalde de gemeente de rekeningen, maar de kosten werden verhaald op de beide dorpen. De kerkvoogdij van Oldetrijne moest 2/3 van de kosten voor haar rekening nemen en uit de dorpskas van Sonnega werd 1/3 van de kosten betaald. Althans dat was de bedoeling. Kennelijk was de dorpskas van Sonnega leeg, want de gemeente sloot een lening voor het benodigde bedrag en voerde op de begroting jaarlijks 50 gulden op.

Nog was het tijdens de periode van meester Veenbaas met de bouwactiviteiten niet gedaan. De kerkvoogdij van Oldetrijne besloot in 1877 een onderwijzerswoning te bouwen. De kosten werden weer opnieuw verdeeld tussen de beide dorpen. Deze situatie duurde tot 1894 toen Ged. Staten de aankoop van school en gebouwen door de gemeente Weststellingwerf goedkeurde. In totaal betaalde de gemeente voor school en woning f 2.163,67. Dit is 2/3 van de waarde. De totale waarde komt dus op f 3.245,50. Kennelijk had de gemeente het aandeel van Sonnega al eerder verworven. Op kosten van het rijk werden nog een aantal verbeteringen aangebracht.

Meester Veenbaas heeft dus in Oldetrijne zo'n 37 jaar voor de klas gestaan. Er is gelukkig nog een foto van hem met zijn leerlingen voor het schoolgebouw bewaard gebleven. Van hem kan ook nog worden vermeld dat hij een zoon had die Johannes Veenbaas heette en o.a. een boek heeft geschreven. Een jongensboek getiteld: Joost en zijn Vrinden. In dit boek komen episoden voor die rechtstreeks zijn ontleend aan ware gebeurtenissen uit Oldetrijne uit het begin van deze eeuw.

Na Veenbaas startte meester Y. Wiedema zijn arbeid hier. Hij is niet lang gebleven, maar heeft evenals zijn voorganger een belangrijke verbouwing meegemaakt. Het aantal leerlingen was in 1907 uitgegroeid tot maar liefst 98. Door gebrek aan ruimte waren kinderen zelfs ondergebracht bij naburige scholen. In 1908 heeft dit dan ook geleid tot het bouwen van een derde lokaal waarvoor een bedrag werd uitgetrokken van f 3.590,-. In 1912 vertrok meester Wiedema naar Menaldum.

Opgevolgd werd hij door meester Anne Zeilstra. Ook deze bleef net als meester Veenbaas tot zijn pensioen in Oldetrijne voor de klas staan. Maar het aantal leerlingen liep het echter terug. In 1921 waren dat er 63 en toen hij in 1951 afscheid nam telde men nog 39 kinderen.

Leerlingenverloop

Onderstaande staatje geeft het verloop weer van aantal kinderen vanaf 1921 tot 1995

1921	63	1941	49	1961	32	1981	29
	62		48		34		27
	64		46		33		26
	64		42		31		35
	57		45		31		35
1926	56	1946	41	1966	31	1986	33
	51		40		36		32
	49		42		33		32
	57		43		28		29
	58		47		33		33
1931	60	1951	39	1971	33	1991	30
	60		34		29		29
	55		53		25		28
	53		34		27		33
	53		31		26		36
1936	51	1956	32	1976	26	1996	
	53		31		27		
	55		32		29		
	49		32		30		
	50		31		30		

Het dieptepunt werd bereikt in het begin van de jaren tachtig en had tot gevolg dat sluiting van de school dreigde. Inmiddels heeft er een integratie plaats gevonden van het kleuteronderwijs in het lager- onderwijs waardoor het aantal leerlingen weer toenam en de toekomst van de basisschool voorlopig verzekerd is.

kook pagina

OVENSCHOTEL

WAT HEBBEN WE NODIG:

- * GAAR RUNDVLEES: misschien braad je rundvlees wel op voorraad, en heb je wel iets in de diepvries zitten
- * BLOEM - voor het maken van een roe
- * BOUILLON
- * ANANAS
- * KNOFLOOK
- * DOPERWTEN (EXTRA FIJN)
- * AARDAPPELPUREE

HOE MAAK JE HET KLAAR:

Klontje boter in de pan, heet laten worden, en dan wat bloem er bij gooien.

Scheutje voor scheutje bouillon er bij roeren (goed roeren dat er geen klontjes in komen) tot een papje. (niet te dun)

Vervolgens het rundvlees (dat al gaar is) in hele kleine stukjes snijden en toevoegen.

twee teentjes knoflook uitpersen en ananas in kleine stukjes toevoegen.

Nu een ovenschotel invetten en bovenstaande verdelen over de schaal.

Hier overheen de extra fijne doperwten verdelen.

Dan bedekken we dit in zijn geheel met aardappelpuree.

Paar kleine stukjes boter hier over heen verdelen.

Nu nog 30 minuten in de oven op 200 graden.

EET SMAKELIJK

Dorpsfeest Sonnega-Oldetrijne

Afgelopen weekend werd weer het jaarlijkse Dorpsfeest gehouden.

Op de vrijdagmiddag werkten de basisschoolkinderen een spelcircuit af. De uitslag hiervan was als volgt:

- groep 1/2: 1. Jenne Dijkstra
2. Edwin Boender
3. Anja Kester
- groep 3/4: 1. Jorien Conradi
2. Bernard Maat
3. Johan Kester
- groep 5/6: 1. Gemma Bron
2. Liesbeth Ziel
3. Wietse Baylé
- groep 7/8: 1. Jacob de Groot
2. Fronica Westenbroek
3. Antoinet Doorn

Het programma werd op de vrijdagavond vervolgd met een Playbackshow. Voor iedereen was het even spannend hoe dit onderdeel in de smaak zou vallen. De show werd geopend door een parodie op een nummer van Luv. Dit werd verzorgd door een aantal leden van de feestcommissie. Tijdens de act werd de baard van Meinte Boersma per opbod verkocht. Na dit succesvol optreden zat de sfeer er meteen goed in. Alle nummers werden beoordeeld door een jury, bestaande uit mevrouw Pietsje de Vos en de heren Kees de Kroon en Sipke de Jong. Het bleek dat velen zich goed hadden voorbereid, zodat het er vrij professioneel uitzag. Ook de grime, in handen van Hilda Baas en Sita Huitema zag er zeer verzorgd uit. Daarnaast bleek Sonnega een eigen Hennie Huisman te hebben in de persoon van Hendrik Fokkema. Aan het eind van de avond kon het publiek hun stem uitbrengen. Na het tellen van alle stemmen bleek dat Meatloaf (André en Jolanda Smink) met 117 punten tot winnaar kon worden uitgeroepen. Ze verdienden daarmee een ballonvaart. Als tweede eindigde Annie de Rooy (Gerda Schuurer) met 91 punten. Derde werd Abba (Janny Vermeulen, Rian Schoeber, Jellie Woudstra en Alien Braam) met 90 punten. Op muziek van een discotheek kon er nog gezellig gedanst worden.

Op de zaterdagmiddag hadden de deelnemers aan de hindernisbaan het niet gemakkelijk. Klauterend, vliegend, kruipend en rennend moest er een parcours worden afgelegd. Ruim veertig deelnemers hadden zich aangemeld. Velen kwamen kreunend en steunend over de finishlijn. Het geheel werd van commentaar voorzien door Hendrik Fokkema. Na een afvalrace en een kleine

competitie kwamen de volgende winnaars uit de bus:

heren: 1. Jacob-Jan Jonker

2. Nico Kester

3. Michel Stelma

dames: 1. Liesje Smink

2. Fredau Kaastra

3. Suzan Ziel

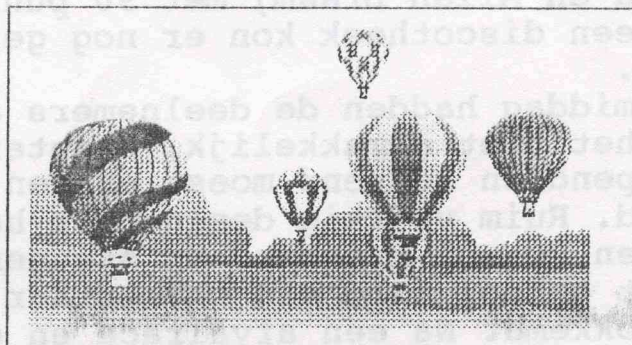
De beide eerste prijswinnaars moesten dobbelen om een vaart met een heteluchtballon. Jacob-Jan Jonker was hierin de gelukkigste.

's Avonds stond er een nieuw onderdeel op het programma. Er moest namelijk een parcours worden afgelegd over een tiental midgetgolfbanen. Bovendien moesten er een aantal puzzelopdrachten worden opgelost. De voetbalwedstrijd Nederland-Frankrijk en het slechte weer waren de mogelijke oorzaken van de enigszins teleurstellende deelname. Diegenen die wel meededen keerden overigens tevreden terug in de feesttent. De eerste prijs, een ballonvaart, werd gewonnen door Renske Nynke van der Weerd met 22 strafpunten, gevolgd door Wout Kroes met 30 strafpunten en Hans Smink met 31 strafpunten.

Vervolgens werd er nog flink gedanst op de muziek van de zesmansformatie Feedback uit Zwolle.

Zondagavond stond de trekking van de verloting op het programma. De trekking werd verricht door notaris Schipmolder. Fredau Kaastra had het goede lot in haar bezit, zodat zij als vierde in kon stappen in de mand van een heteluchtballon van Herman Kleinsmit uit Joure. In totaal gingen er negen personen de lucht in, omdat er nog vijf belangstellenden mee gingen. Met het opstijgen van de heteluchtballon kon de feestcommissie zich geen beter scenario wensen als slot van het feest. Even na elfen kwamen de ballonvaarders enthousiast terug in de feesttent, waar men nog werd gedoopt.

Hiermee kwam een einde aan het jaarlijkse Dorpsfeest van Sonnega en Oldetrijne. Mede dankzij de medewerking van vele vrijwilligers kon de feestcommissie terugzien op een geslaagd feest.

WET WAARDERING ONROERENDE ZAKEN

In het jaar 1994 is in de gemeente Weststellingwerf een algehele hertaxatie van het onroerende zakenbestand uitgevoerd ten behoeve van de heffing en invordering van de onroerende zaakbelastingen.

Op 1 januari 1995 is de Wet Waardering Onroerende Zaken in werking getreden.

De doelstelling van deze wet is het bevorderen van de rechtsgelijkheid, rechtszekerheid en duidelijkheid voor de burger, alsmede verbetering van efficiency.

De verantwoordelijkheid voor de waardering van onroerende zaken is in handen gelegd van de gemeente.

De waardegegevens worden eveneens verstrekt aan het waterschap (voor de omslag gebouwd) en aan de Rijksbelastingdienst (voor het huurwaardeforfait in de inkomstenbelasting en de vermogensbelasting).

De waarderingskamer, ingesteld als zelfstandig bestuursorgaan, houdt toezicht op de waardering en kan gevraagd en ongevraagd adviserend optreden.

In de maand februari 1997 zal de gemeente Weststellingwerf voor de eerste maal in het kader van de Wet WOZ een beschikking aan belanghebbenden verzenden.

Met een WOZ-beschikking wordt de waarde die voor een onroerende zaak is bepaald, vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders.

De WOZ-beschikking wordt in principe eenmaal per vier jaar verstrekt.

Tegen deze beschikking kan bezwaar worden gemaakt volgens de regels voor belastingaanslagen.

De WOZ-beschikking moet door de gemeente gemotiveerd kunnen worden.

Daarom is in de Wet WOZ uitdrukkelijk vastgelegd dat de gemeente aan een belanghebbende een taxatieverslag verstrekt, indien hij daarom verzoekt.

Op het taxatieverslag moeten diverse gegevens vermeld worden, die momenteel niet allemaal bij de gemeente bekend zijn, omdat de taxaties zijn uitgevoerd voordat de Wet WOZ in werking is getreden. Het is noodzakelijk dat deze gegevens alsnog verzameld worden.

De taxateurs zullen nogmaals alle onroerende zaken in de loop van het jaar 1996 moeten opnemen.

In de periode 1 mei tot en met 15 mei 1996 zijn alle onroerende zaken, met uitzondering van de boerderijen, in De Hoeve opgenomen (de boerderijen zijn eerst uitgezonderd, omdat momenteel nog overleg gepleegd wordt met de waarderingskamer over de objectafbakening).

Vanaf 1 augustus worden de overige panden in de gemeente opgenomen.

Mochten er naar aanleiding van deze publicatie nog vragen zijn, dan kunt u contact opnemen met de hoofdafdeling FEZ in het gemeentehuis, telefoon 0561-691327.